

Каліневич А. В., д. е. н. Семенча І. Є.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара(Україна)

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ НА ЗАСАДАХ БЮДЖЕТУВАННЯ

Нинішній стан розвитку підприємств України зустрічається з проблемами невизначеності та мінливості. Через сучасні умови в економіці України, коли відбувається девальвація гривні, економічна криза, недостатність робочих місць, підприємства зазнають значні потрясіння, результатом яких є їх закриття та ліквідація. Дані фактори змушують суб'єктів господарювання шукати оптимальну систему управління, за якої підприємство буде спрямовувати свої ресурси не лише на виконання поставлених цілей розвитку, а й швидко визначати зміни у зовнішньому та внутрішньому середовищі.

Такою оптимальною системою можна назвати управління на основі бюджетування. «Бюджетування як управлінська технологія передбачає формування бюджетів для обраних об'єктів та їх використання з метою забезпечення оптимальної структури та співвідношення доходів та витрат, надходжень та видатків, активів та пасивів підприємства чи його ланок для досягнення встановлених цілей з урахуванням впливу середовища функціонування» [1, с. 7].

Бюджетування є складовою управлінського обліку та використовується в різних ланках управління. Наприклад, за допомогою бюджетування можливо наперед створити прозоре уявлення про структуру бізнесу підприємства чи організації у фінансовому менеджменті, визначити строк та обсяг капіталу для забезпечення фінансування; в управлінні комерційною діяльністю ця система заставляє тих, хто керує діяльністю підприємства більшу частку уваги приділити саме маркетингу, щоб прогнози були визначенні більш точно. Також бюджетування встановлює суть та місце усіх функцій на підприємстві, таких як комерційна, виробнича, адміністративна, фінансова та інші функції, спрямовує на об'єднану діяльність цих служб для досягнення поставлених значень

показників бюджету; управляє в сфері затрат з метою економічного використання ресурсів підприємства та діє у напрямку зменшення витрат на підприємстві.

Бюджетування допомагає суб'єктам господарювання ефективно управляти своїми фінансами; стати більш привабливими для інвестування; вдосконалити доходи та витрати загалом; покращити ефективність управління в цілому.

З одного боку, бюджетування можна назвати універсальною системою, тому що вона з'єднує стратегічну спрямованість підприємства з його оперативними та тактичними завданнями. Але, не зважаючи на все це, бюджетування також може бути неефективним, тому що більшість підприємців просто не знають як правильно його ввести в дію і стикаються з такими проблемами як: недостатність виразної схеми ходу бюджетування; некоректність бізнес-планів та неможливість їх здійснення; примноження документообігу; недовершене утворення основних структур підприємства (організаційної, фінансової та бюджетної); неостаточне розуміння робітників підприємства у необхідності впровадження такої системи управління як бюджетування; значна затрата часу на вивчення та впровадження бюджетного управління.

Вище наведені проблеми у становленні управління на засадах бюджетування є не всіма проблемами, з якими стикається підприємство, втім підприємствам необхідно розуміти, що універсальної системи бюджетування як такої не існує, тому що кожне підприємство унікальне за своїм розміром, організацією та господарською діяльністю. Яку завгодно систему управління потрібно пристосовувати до внутрішніх властивостей та ознак, лише тоді вона зможе стати універсальним інструментом при здійсненні фінансово-господарської діяльності. Так усунення вищезазначених помилок сприятиме повноцінному становленню бюджетування на підприємствах України.

Список використаних джерел:

1. Мельник О. Г. Бюджетування в системі управління підприємством : автореферат дис. ... канд. екон. наук, спец. 08.06.01. Львів : Нац. ун-т «Львівська політехніка», 2004. – 21 с.